

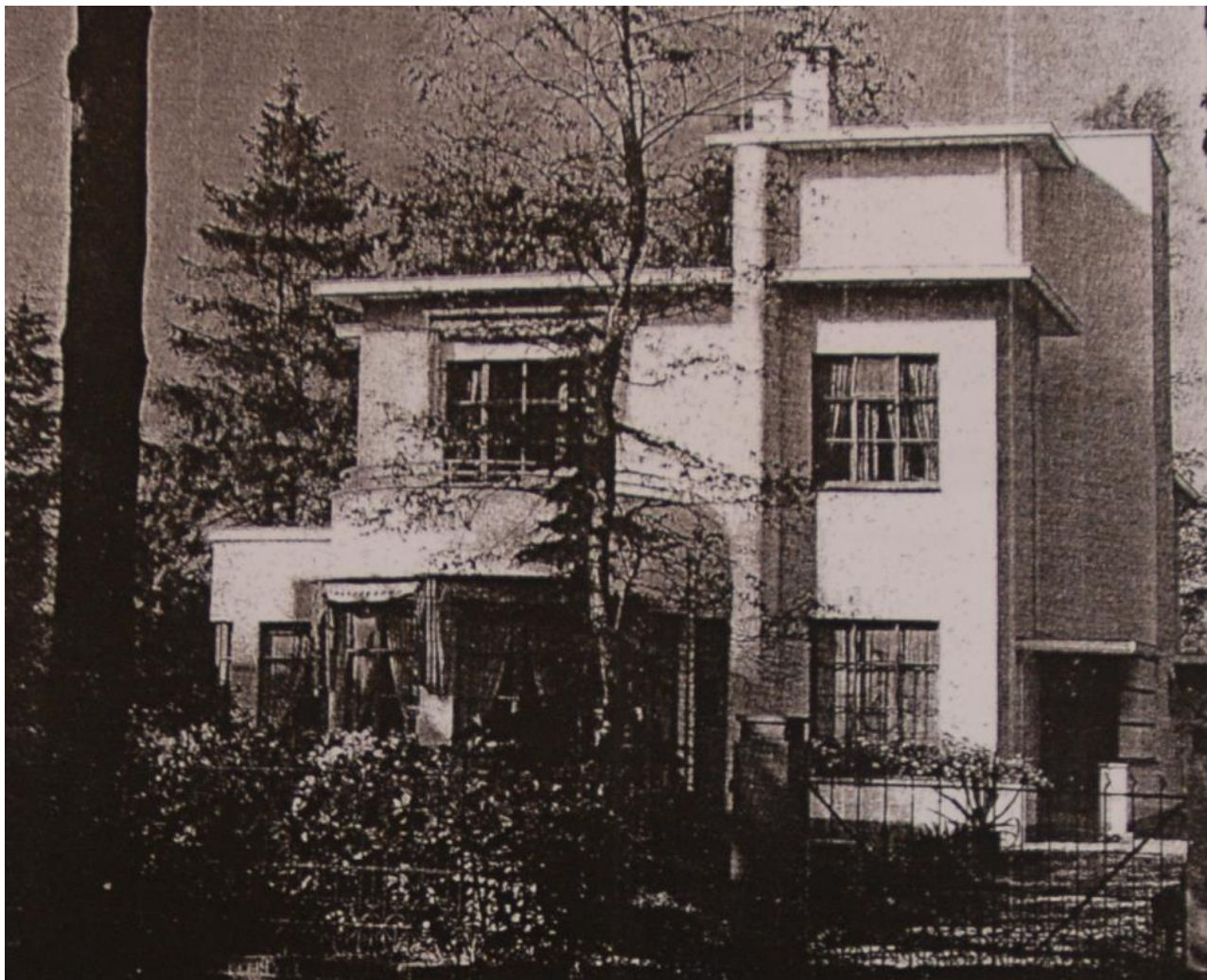
**Salve Viator
Burgemeester Kerstenslaan 8
Breda**

Gemeente Breda

Bijlage 3 bij besluit
Z2019-002384-V1

V&L

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Colofon

Adres:

Burgemeester Kerstenslaan 8
4873 BM Breda

Kadastrale gegevens:

Gemeente: Breda
Sectie: E
Perceelnummer: 4741

Eigenaren:

Mevrouw:
De heer:

Architect:

Architectenbureau: C5 te Breda
Architect: dhr. L. Ruijs

Monument:

Status: Rijksmonument
Monumentnummer: 519016
Aangewezen: 22-08-2002
Uittreksel: Bijlage 1
Bouwjaar: 1932 (verbouw exterieur 1937)
Oorspronkelijk functie: Woonhuis
Huidige functie: Woonhuis

Uitgevoerd:

Veldwerk:
Datum: 7 en 13 december 2018
Rapport: F. D. van der Honing
Datum: 14 januari 2019
Namens: Gemeente Breda

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Inhoud	Pagina
Inleiding:	5
Archiefonderzoek:	6
Stratigrafieën:	9
Conclusie en aanbevelingen:	32
Bijlagen:	37
Bijlage 1	Uittreksel monumentenregister RCE
Bijlage 2	Kopie tijdschrift vlak na de bouw van het pand

Inleiding

In 2018 is de woning verkocht aan de huidige eigenaren. Naar aanleiding van eerste oriënterende gespreken tussen de eigenaren, de architect en de gemeente Breda is vastgesteld dat de kleurstelling van de woning waarschijnlijk in het verleden anders is geweest. Voornamelijk de zeer felle kleur geel op de randen aan de buitenzijde en de volledig witte kozijnen geven aanleiding om na te gaan of door middel van een kleur historische verkenning tot een andere, meer bij de architectuur passende kleurstelling gekomen kan worden.

Dit kleuronderzoek bestaat uit twee delen, namelijk een deel archiefonderzoek en een deel veldwerkonderzoek.

Bij het archiefonderzoek wordt gekeken naar oude bouwvergunningen, beeldbanken (voor oude foto's) en andere bronnen die iets kunnen vertellen over de kleurhistorie van dit pand. Indien aanwezig wordt ook gekeken naar een bouwhistorisch onderzoek.

Bij het veldwerkonderzoek wordt op locatie gezocht naar kleur- en verflagen. Dit wordt gedaan door middel van het maken van stratigrafieën (kleurtrappen), toverballen (ter ondersteuning van de kleurentrap; controle om te zien dat er kleuren aanwezig zijn onder de huidige verflagen of om te controleren of gevonden verflagen elders in het pand ook aanwezig zijn) of doormiddel van een foto met een USB-microscoop.

De gegevens van het archief- en het veldwerkonderzoek worden vervolgens geïnterpreteerd en daar volgen conclusies en een advies uit. Dit advies wordt, indien beschikbaar, doorvertaald in de restauratievisie van de ophanden zijnde restauratie aan het pand.

Archiefonderzoek

Van dit pand zijn meerdere bronnen gevonden die iets over de kleurentwikkeling van het pand kunnen aangeven. Hieronder volgt een opsomming van deze bronnen en de bruikbare informatie die daar in staat.

Tijdschrift (bijlage 2)

Vlak na de bouw van het pand in 1932 is er in een vaktijdschrift (naam onbekend) een artikel verschenen over dit pand. Hierin staat het uiterlijk van het pand beschreven en wordt als architect dhr. F.J.M. Verwoerd genoemd. Belangrijkste onderdelen hieruit zijn:

Bouwopdracht en ligging.

Het hierbij afgebeelde woonhuis is gebouwd aan de Burgemeester Kerstenlaan te Breda, aan den rand van de stad, derhalve noch buiten noch binnen de stad.

De bouwplaats ligt in een der fraaiste woongelegenheden van Breda; aan de overzijde van den weg bevindt zich het ietwat melancholieke maar prachtige Mastbosch.

De opdrachtgever bewoonde voorheen een zeer groot pand met alle daaraan verbonden ongemakken en omslachtigheden, personeelmoeilijkheden, e.d. Deze bezwaren, gepaard met de omstandigheid, dat verkleining van het gezin te verwachten was, gaven aanleiding tot de opdracht voor het bouwen van een nieuw, beperkter en woonbaarder huis.

Daar het gezin van den opdrachtgever in het oude huis aan zeer ruime vertrekken gewend was, is het hoofdwoonvertrek zeer groot gehouden. Het verdeelen van deze ruimte in de twee traditioneele kamers zou vertrekken gegeven hebben, welker afmetingen in dit geval zeer zeker een teleurstelling zouden hebben opgeleverd.

Jonge kinderen waren er niet meer, zoodat hiervan voor de bewoning ook geen moeilijkheden waren te verwachten.

Als eisch was verder gesteld, dat de rechterzijgevel geen lichtramen van kamers mocht hebben. De aan dezen gevel grenzende vertrekken moesten dus of van den voor- of van den achtergevel licht ontvangen.

De achtergevel krijgt echter weinig zon, zoodat hieraan die kamers op de verdiepingen moesten worden geprojecteerd, welke van die bezonning het minste de bezwaren zouden ondervinden.

De keuken en bijkeuken zijn onderkelderd met verwarmings- en provisie-kelder.

Afwerking.

De buitenmuren zijn één steen dik gemetseld van Boomsche steen en aan de buitenzijde zeer dik met cementmortel afgepleisterd. De specie is vooraf stevig met de ijzeren spaan dichtgestreken en onmiddellijk daarna opgeschuurd.

De gevels zijn met Keimsche muurverf gesausd en wel tweemaal

bestreken met een tussenstreek van callactol. De kleur is even gebroken wit en als spatrand is een grijs gekeimd plint aangebracht.

De door de B.E.H.A. te 's-Gravenhage geleverde stalen ramen en deuren zijn afgeschilderd in een kleur, die het midden houdt tussen oranje-rood en Turksch-rood. De overstekende platte daken zijn in mat-geel met een tikje geel-okker bewerkt.

Het hek aan de wegzijde was bestaand en in goeden staat en daarom gehandhaafd. Het gebouw is door het bouw bureau Korteweg als architect-aannemer gebouwd, naar ontwerp van den architect van dit bouw bureau F. J. M. Verwoerd.

Afbeeldingen: uit tijdschrift naam onbekend. Rond 1932.

In dit artikel staat geen informatie over de afwerking van de binnenzijde. Er zijn wel een aantal zwart-wit foto's bij geplaatst die inzicht geven in de tintverschillen aan de buitenzijde van het pand.

Hierbij valt op dat de kozijnen en de ramen een vrij diepe verzadiging hebben en dat de gekleurde dakranden amper een kleurdiepte hebben.

Bouwvergunningen

De bouwvergunningen zijn reeds in de in de bouwhistorische verkenning van E. de Rooij beschreven, inclusief de daarbij behorende veranderingen die het gebouw heeft doorgemaakt. Kort samengevat zijn de volgende vergunningen en fases te onderscheiden.

1932: bouw van het huis

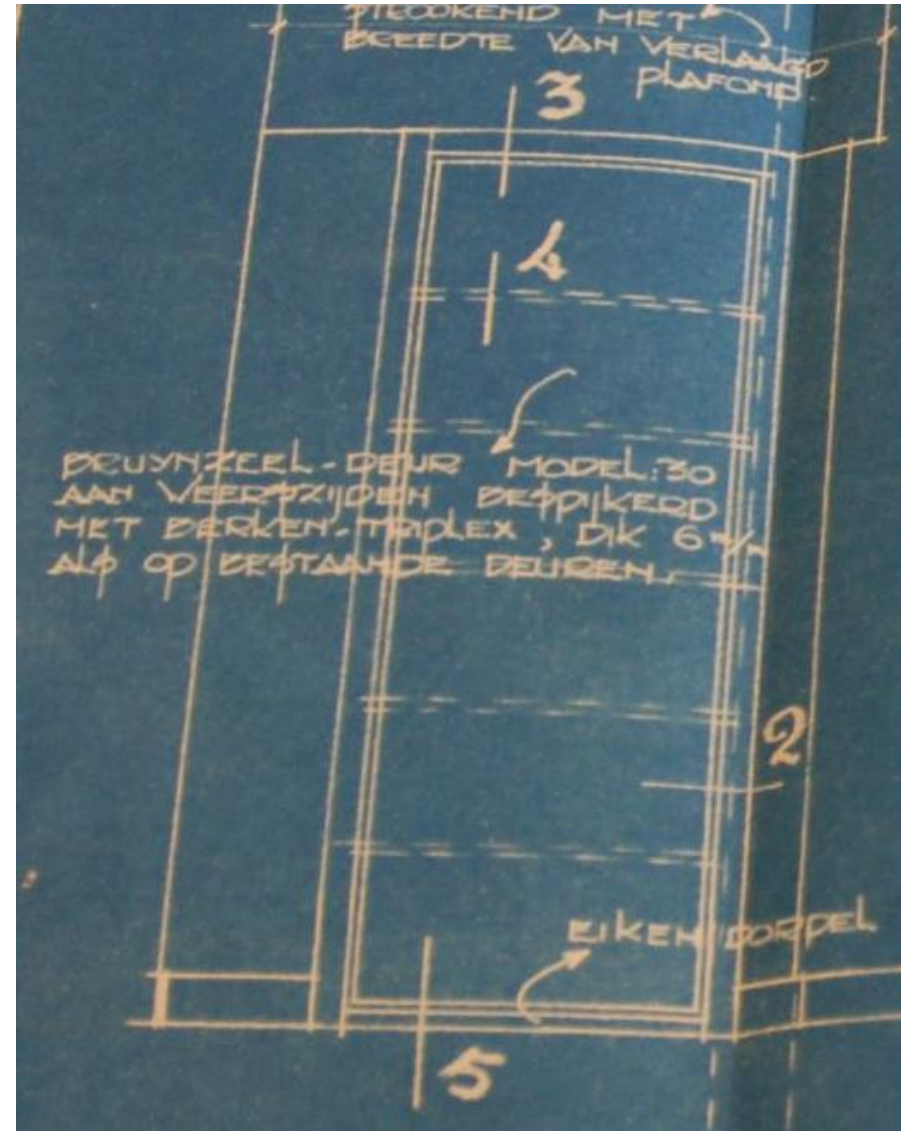
1937: verbouwing, betreft het wijzigen van de linker zijgevel met aanpassingen op de begane grond en de 1ste verdieping.

1951: Voornamelijk interieurwijzigingen. Het interieur wordt in deze periode verbouwd in de dan populaire traditionalistische stijl. Hiermee verandert de mogelijke samenhang tussen het interieur en het exterieur.

In de vergunningen van 1932 en 1937 worden qua kleuren geen expliciete kleuren en tinten beschreven. Wel is er in een vergunning een opmerking gemaakt over het type toe te passen binnendeuren en de afwerkingen hiervan. Het betreft een standaard deur van het merk Bruynzeel, model 30, die bekleed werd met een 6 mm dikke triplex met een berken fineer.

De huidige eigenaar heeft inmiddels een aantal platen van de deuren verwijderd en daaruit blijkt dat deze deuren nog steeds aanwezig zijn. Het is op basis van de bouwvergunningen en bijbehorende tekeningen niet duidelijk of deze deuren reeds in 1932 zijn aangebracht of dat deze deuren in 1937 zijn aangebracht.

Echter wel is duidelijk dat de berken fineer niet meer aanwezig is op twee deuren in de woonkamer en een deur op de verdieping, deze deuren hebben nu een eiken fineer. Hoogstwaarschijnlijk is deze eikenfineer in de jaren 50 aangebracht aangezien dit qua stijl en kleur beter bij het traditionalisme past wat toen als laag in het huis is toegevoegd.

Afbeelding: fragment uit de bouwvergunning van 1937

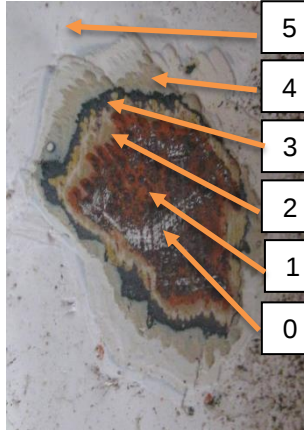

Afbeelding: detail van foto hier naast.

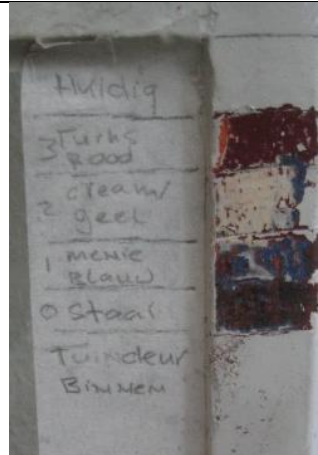

Afbeelding: Verwijderde eiken fineer van de Bruynzeel deur in de woonkamer. (foto van Dhr. Braks)

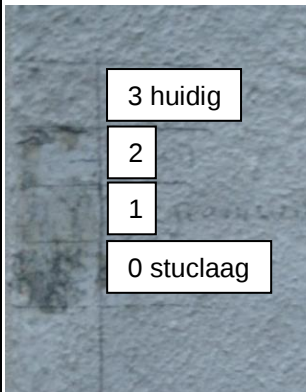
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: Verfmonster: Datum: Binnen/buiten: Onderdeel: Datering:	E1-02-2018 NVT 7-12-2018 Exterieur Stalen raam 1932	0		Staal	
		1	Oranje	Eerste kleur	
		2	Cream/ Bruin/ Geel	Rare positie voor een eventuele houting	
		3	Donker blauw	Moeilijk bloot te leggen	
		4	Cream wit		
		5	Room wit	Huidige kleur	
					
					
Aantekeningen: Laag 1 is waarschijnlijk de eerste kleur					

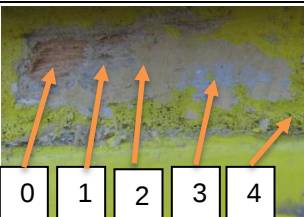
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: E/I2-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 en 13-12-2018 Binnen/buiten: Exterieur/ Interieur Onderdeel: Stalen deur Datering: 1932		0		Staal	
		1	Blauw/ oranje	Menie en/of eerste kleur	
		2	Cream/ Bruin/ Geel		
		3	Donker Rood	Is niet het Turks rood waar over geschreven is vlak na de bouw van het huis	
		4	Wit	Huidige kleur	
					
Aantekeningen: Betreft een binnenafwering					

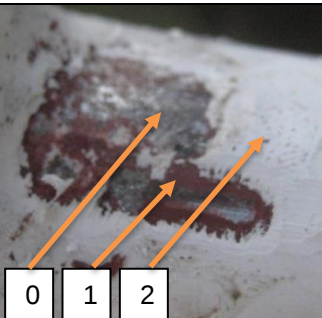
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's	
Stratigrafie: E3-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Exterieur Onderdeel: Gevel Datering: 1932		0		Stuc laag cementgebonden		
		1	Cream wit	(gebroken wit)		
		2	Wit			
		3	Wit	Huidig		
						
Aantekeningen: Vermoedelijk is de eerste kleur een wit cream kleur geweest. Er is geconstateerd dat de toplaag vervuld is en dat daar onder een heldere wit tint zit met cream of een tint grijs er in.						

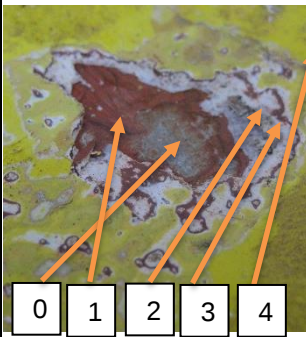
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's		
Stratigrafie: Verfmonster: Datum: Binnen/buiten: Onderdeel: Datering:	E4-02-2018 NVT 7-12-2018 Exterieur Bovenste gele dakrand 1932/? Mogelijk vernieuwd	0		Hout Vuren- Grenen			
		1	Licht grijs	grondlaag			
		2	Cream oker wit	Eerste afwerklaag			
		3	Grijs wit				
		4	Geel	Huidige laag			
					0		
					1		
					2		
					3		
					4		
							
Aantekeningen: Zeer waarschijnlijk is de eerste afwerklaag laag 2 geweest. Dit komt overeen met de beschrijving in het artikel uit 1932.							

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

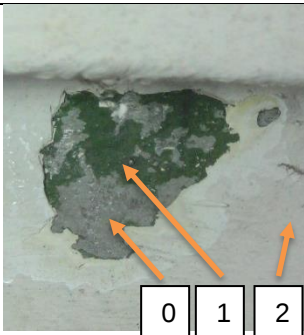
Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: E5-02-2018	Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Exterieur Onderdeel: Balkon leuning Datering: 1932	0		Staal	
		1	Donker rood	Waarschijnlijk niet de eerste kleur aangezien deze kleur ook op ander plaatsen is aangetroffen waarbij er andere kleuren nog onder zaten.	
		2	Wit	Huidige afwerking	
					
					
Aantekeningen: Turks rood is net iets lichter dan deze aangetroffen kleur. Op de foto's in het artikel uit 1932 is te zien dat de leuning in een donkere kleur is afgewerkt, waarschijnlijk gelijk aan de Turks rood die op de kozijnen heeft gezeten.					

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

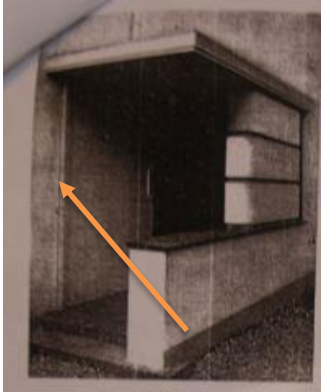
Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's	
Stratigrafie: E6-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Extérieur Onderdeel: Gele band balkon Datering: 1932		0		Steenachtige laag stuc laag		
		1	Turks rood	1 ^{ste} afwerklaag		
		2	Wit			
		3	Donker rood	Iets donkerder dan Turks rood		
		4	Geel	Huidige laag		

[illegible]

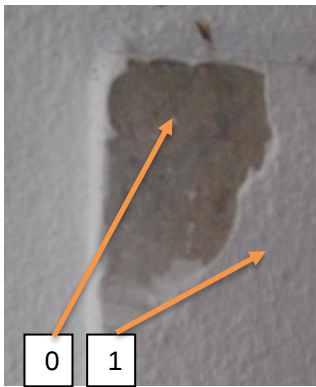
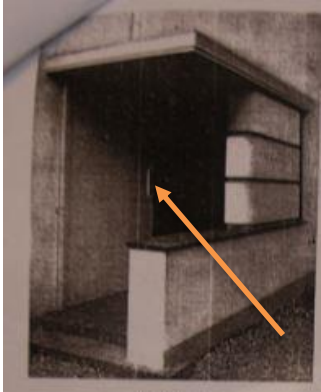
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
		0		Steenachtige stuc laag	
Stratigrafie: E8-02-2018		1	Midden groen	Accent kleur	
Verfmonster: NVT		2	Wit	Huidige afwerking	
Datum: 7-12-2018					
Binnen/buiten: Exterieur					
Onderdeel: Lijnen entree					
Datering: 1932					
					
Aantekeningen: Laag 1 is de eerste afwerklaag en diende als accentkleur in de entree. Zie foto uit het artikel 1932.					

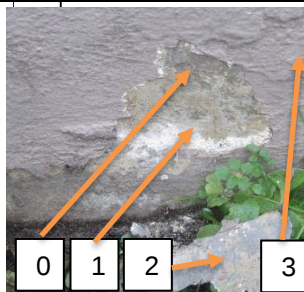
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie Stratigrafie: E9-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Exterieur Onderdeel: HWA entree Datering: 1932	Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
	0		Staal/ zink	
	1	Gebroken wit	Iets vergeeld	
	2	Geel	Primer laag tussenlaag t.b.v. hechting.	
	3	Wit	Huidige laag	
				
				
Aantekeningen: Op de foto links (uit het artikel) is te zien dat de HWA is mee geschilderd in de kleur van de gevel en dat dus de oker-geel een latere laag is.				

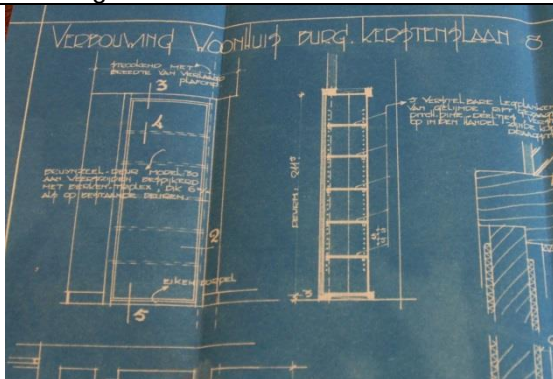
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie	Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
	0		Steenachtige stuc laag	
Stratigrafie: E12-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Exterieur Onderdeel: Brievenbus Datering: 1932	1	Wit	Huidige kleur	
				
				
Aantekeningen: De brievenbus is in de kleur van de gevel mee-geschilderd. Of er meerdere lagen wit aanwezig zijn is onduidelijk. Deze zijn niet aangetroffen.				

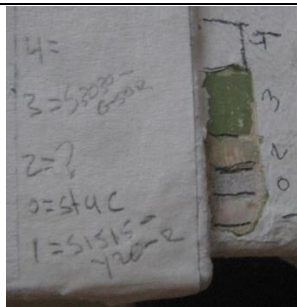
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's	
		0		Steenachtige stuc laag		
Stratigrafie: E12-02-2018		1	Cream wit			
Verfmonster: NVT		2	Midden grijs	Waarschijnlijk de afwerkkleur		
Datum: 7-12-2018		3	Bruinig grijs	Huidige kleur		
Binnen/buiten: Extérieur						
Onderdeel: Plint maaiveld						
Datering: 1932						
Aantekeningen:						
Zoals te zien op de foto rechts heeft de plint een geringe hoogte, vergelijkbaar met de huidige hoogte en heeft een midden tint. In het artikel wordt over grijs gesproken. Dit zou de 2 ^{de} laag kunnen zijn.						

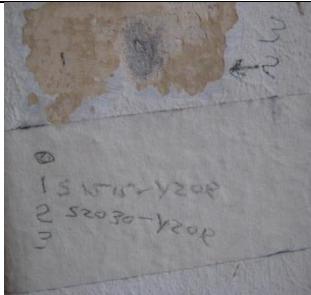
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie	Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: 11-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Interieur Onderdeel: Paneel deur Datering: 1951 	0		Eiken	
	1	Donker Bruin	Huidige afwerking	
Aantekeningen: In de vergunning van 1932 of 1937 is aangegeven dat er een berkentriplex aangebracht zou worden. De huidige afwerking is een eiken fineer.				

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
		0		Steenachtig stucwerk	
Stratigrafie: 12-02-2018		1	Room wit	Indicatie NCS: S1515-Y20-R	
Verfmonster: NVT		2	Grijs wit		
Datum: 7-12-2018		3	Groen	Mogelijk eerste laag NCS: S3030-G50-R	
Binnen/buiten: Interieur		4	Wit		
Onderdeel: Muur hal in de lijn					
Datering: 1932					
					
					
Aantekeningen: Waarschijnlijk is de gehele muur eerst in de wit tint geschilderd om vervolgens de groene accentkleur aan te brengen. Zit ook achter de bestaande houten lambrisering aangetroffen uit de jaren 1970.					

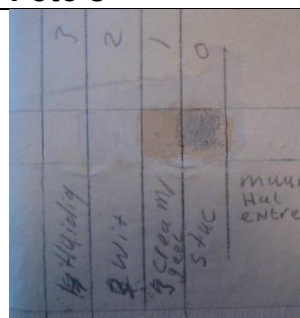
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie	Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
	0		Steenachtig stucwerk	
	1	Room wit	Indicatie NCS: S1515-Y20-R	
	2	Oker geel	Indicatie NCS: S2030-Y20-R	
Stratigrafie: 13-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Interieur Onderdeel: Muur hal lambrisering onderzijde Datering: 1932	3	Wit	Huidige kleur	
				
				Aantekeningen: Kleur onder de lambrisering is vermoedelijk de eerste kleur.

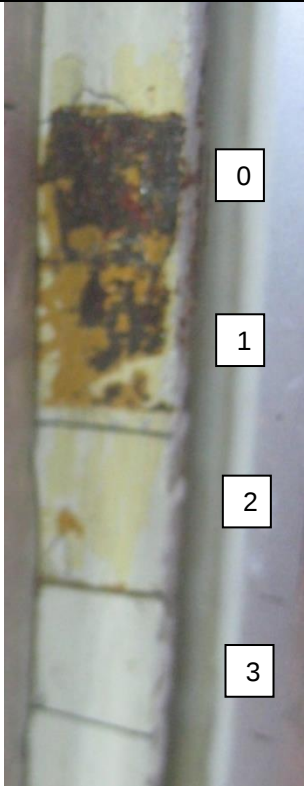
Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie:	I4-02-2018	0		Steenachtig stucwerk	
Verfmonster:	NVT	1	Room wit	Indicatie NCS: S1515-Y20-R	
Datum:	7-12-2018	2	Geel wit	Indicatie NCS: S2030-Y20-R	
Binnen/buiten:	Interieur	3	Grijs		
Onderdeel:	Muur hal boven lambri	4	Wit	Huidige kleur	
Datering:	1932				
		Aantekeningen: Laag 1 is waarschijnlijk de eerste kleur.			

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: 15-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Interieur Onderdeel: Muur entree Datering: 1932		0		Steenachtig stucwerk	
		1	Wit/ Geel	Indicatie NCS: S1515-Y20-R	
		2	Wit		
		3	Wit	Huidige kleurlaag	

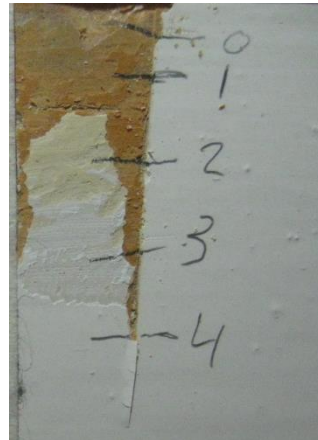
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: 16-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Interieur Onderdeel: Venster entree Datering: 1932		0		Staal	
		1	Oker	Eerste kleurlaag	
		2	Licht geel		
		3	Wit	Huidige kleur	
					
Aantekeningen: Laag 1 is waarschijnlijk de eerste laag.					

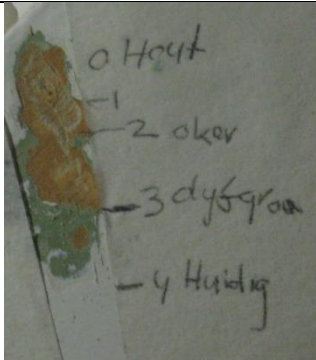
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: 17-02-2018 Verfmonster: VT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Interieur Onderdeel: Trapboom Datering: 1932		0		Hout (niet bloot gelegd)	
		1	Oker	Indicatie NCS: S3050-Y20-R	
		2	Wit	Huidige kleur	
Aantekeningen: De oker laag is de eerste kleur geweest.					

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: 18-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Interieur Onderdeel: Trap spijlen Datering: 1932		0		Hout	
		1	Oker geel	Indicatie NCS: S3050-Y20-R	
		2	Cream wit	Indicatie NCS: S1015-Y20-R	
		3	Wit		
		4	Wit	Huidige kleurlaag	

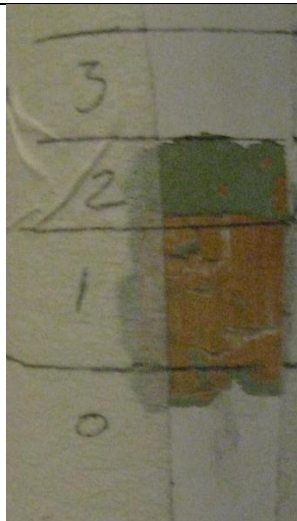
Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie	Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: 19-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Interieur Onderdeel: Traplint Datering: 1932	0		Hout	
	1		?	
	2	Oker geel	Indicatie NCS: S3050-Y20-R	
	3	Olijf groen	Indicatie NCS: S3030-G50Y	
	4	Wit	Huidig	
				
	Aantekeningen:			

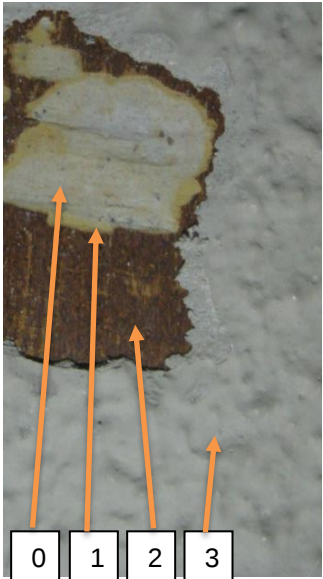
Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie:	I10-02-2018	0		Hout	
Verfmonster:	NVT	1	Oker Geel	Indicatie NCS: S3050-Y20-R	
Datum:	7-12-2018	2	Olijf groen	Indicatie NCS: S3030-G50Y	
Binnen/buiten:	Interieur	3	Wit		
Onderdeel:	Lijst koz 1 ^{ste} verd	4	Wit	Huidige kleur	
Datering:	1932				
		Aantekeningen:			
		Onduidelijk of laag 1 of 2 de eerste afwerklaag is geweest. Het is aannemelijk dat de muren wel eerst in één kleur zijn geschilderd maar om dit bij de kozijnen en lijsten te doen lijkt onlogisch.			

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie		Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
Stratigrafie: I11-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Interieur Onderdeel: Kozijn 1 ^{ste} verdieping Datering: 1932		0		Hout (niet bloot gelegd)	
		1	Oker geel	Indicatie NCS: S3050-Y20-R	
		2	Olijf groen	Indicatie NCS: S3030-G50Y	
		3	Wit	Huidige kleur	
					
Aantekeningen: Onduidelijk of laag 1 of 2 de eerste afwerklaag is geweest. Het is aannemelijk dat de muren wel eerst in één kleur zijn geschilderd maar om dit bij de kozijnen en lijsten te doen lijkt onlogisch.					

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

Stratigrafie	Laag	Kleur	Omschrijving	Foto's
	0		Steenachtig stukwerk	
	1	Cream wit	Eerste laag	
	2	Bruin	1951 kleur van de kolom	
	3	Wit	Huidige kleur	
Stratigrafie: I12-02-2018 Verfmonster: NVT Datum: 7-12-2018 Binnen/buiten: Interieur Onderdeel: Kolom woonkamer Datering: 1932 				
	Aantekeningen: In de vergunning van 1951 worden de kolommen in de ronde erker doorgezet. Er was twijfel of dit ooit is uitgevoerd aangezien er nog een aantal 'zuilen' in de woonkamer bestaan, maar niet in de erker. Waarschijnlijk waren deze kolommen dus niet met hout bekleed maar bruin geschilderd.			

Conclusie en aanbevelingen

Algemeen:

In de bouwhistorie van het pand zijn een aantal duidelijk te onderscheiden verbouwingen herkenbaar. In het kleur onderzoek treffen we ook duidelijke faseringen aan, die aansluiten op de gegevens uit de bouwhistorische verkenning.

Hieronder zijn voor het exterieur en het interieur van het pand de conclusies opgenomen.

Exterieur

De buitenzijde van het pand heeft meerdere kleurwijzigingen gekend. Dit is te herleiden uit het archiefonderzoek en uit de stratigrafieën.

De gevelvlakken hebben altijd een wit-tint gehad met weinig kleur toevoegingen. Vermoedelijk is de eerste kleur in 1932 een iets meer gebroken wit geweest dan in de huidige situatie.

Opmerkelijk detail is dat de twee horizontale banden ter plaatse van de entree een accentkleur (donker groen) hadden.

Verder hebben de dakranden momenteel een felgele kleur. Uit archiefonderzoek en uit het veldwerk blijkt dat dit een meer lichter oker kleur is geweest.

Voor de stalen onderdelen in en aan de gevel, zoals de kozijnen, ramen en de balkonleuningen is uit archief materiaal te herleiden dat er een Turks rode kleur op heeft gezeten. Ook in het veldwerkonderzoek is een rode kleur terug gevonden in de lagen die dit kunnen bevestigen. In de loop van de jaren hebben deze onderdelen steeds meer een witte tint gekregen.

Interieur

Van het interieur zijn geen archiefgegevens gevonden die iets kunnen vertellen over de kleurstelling. Alleen is er iets bekend van de binnendeuren. Deze zijn gemaakt van een standaard Bruynzeel deur bekleed met een berkenfineer. Hoe deze berkenfineer vervolgens werd afgewerkt is niet bekend.

Het veldwerkonderzoek heeft zich voornamelijk geconcentreerd op de hal en de entree. Een van de onderzoeksvragen was; wat was de afwerking van de hal. Aangezien hier nu een lambrisering uit de jaren 1970 aanwezig is. Achter de lambrisering zijn nog andere kleuren terug gevonden die overeenkomen met diverse kleurentrappen die zijn gemaakt. Hieruit komt

dat de wanden een gelig wit zijn geweest en dat de verdiepte horizontale baan een olijf groen is geweest. Vermoedelijk is de wand eerst geheel gelig wit gemaakt en vervolgens is de groene baan aangebracht, aangezien er onder de groene laag wel de gelige wit is terug gevonden.

Verder is het hout werk in de hal een vrij zware oker geel geweest en een aantal onderdelen zijn later ook olijf groen gemaakt.

Advies:

Over het algemeen is het advies om de eerste kleur laag terug te brengen zoals deze in de stratigrafieën zijn aangetroffen.

Hierna volgende er twee bewerkt foto's met een concept hoe het beeld zou kunnen worden. Daarna zijn er foto toegevoegd van een pand in Utrecht (Huize Jongerius). Deze heeft qua kleur rood, stijl en bouwperiode van het pand overeenkomsten.

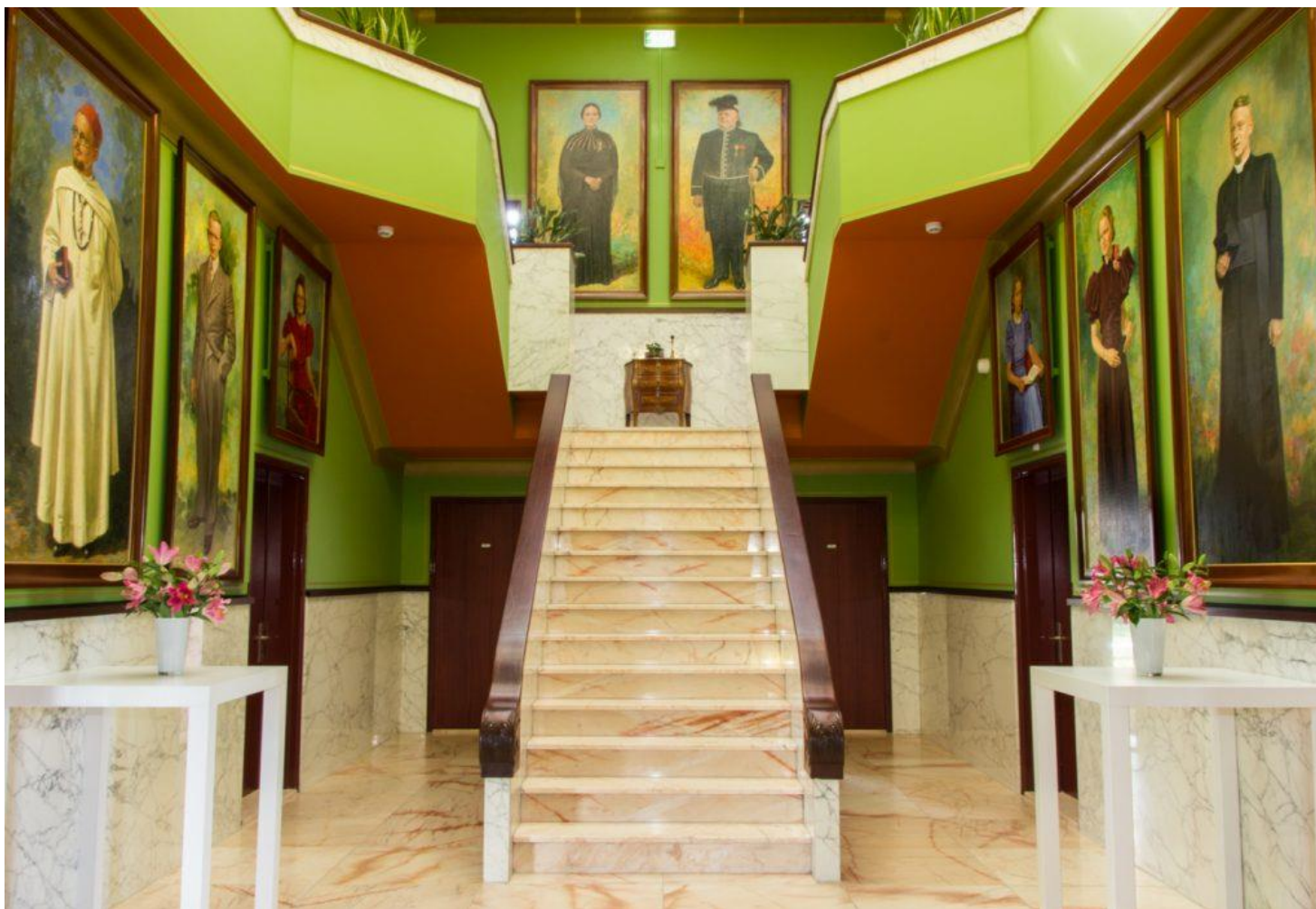
Voordat e.e.a. wordt aangebracht is een WABO vergunning wijzigen monument benodigd om dit uit te voeren.

Er wordt geadviseerd om eerst een stuk te bemonsteren alvorens het geheel uit te voeren.

Reverentie beeld interieur: Huize Jongerius: Berken deuren met een diepe verzadigde kleur op de wanden

Reverentie beeld exterieur: Huize Jongerius: witte gevels en Turks-rood als accentkleur

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monumentnummer*: 519016

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 augustus 2002
Kadaster deel/nr: 13718/40

Monumentnaam**

Salva Viator

Woonplaats*

Breda

Gemeente*

Breda

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Burgemeester
Kerstenslaan

Nr*

8

Toev.*

Postcode*

4837 BM

Woonplaats*

Breda

Locatie

Kadastrale gemeente*

BREDA

Sectie*

E

Kad. object*

4741

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

De VILLA 'Salve Viator' staat aan de westelijke zijde van de Burgemeester Kerstenlaan, tegenover het Mastbos. De vrijstaande woning dateert uit 1932, is gebouwd in de stijl van het Functionalisme. Het gebouw, oorspronkelijk bewoond door een repatriant uit Nederlands-Indië, is een ontwerp van de architect Temme.

Het pand heeft de tand des tijds zonder ingrijpende wijzigingen doorstaan. Aan de noordelijke zijde is een eenlaagse, vlakgedekte garage aangebouwd.

Omschrijving

Het twee-, deels drielaagse pand heeft een samengestelde, globaal rechthoekige plattegrond en wordt gedekt door platte daken met een forse overstek.

De gevels zijn opgetrokken in bepleisterde baksteen en sterk geleed door uitspringende massa's, zoals de beide erkers en de markante, afgeronde schoorsteen. De asymmetrische voorgevel is aan de oostelijke zijde gesitueerd en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registratiegegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 18 december 2018

Kleur Historische Verkenning Salve Viator

heeft aan de linkerzijde een zeer forse eenlaagse, in plattegrond afgeronde erker met bovenliggend balkon. In de erker vier hoge achtruits ijzeren vensters en deuren. Op de verdieping geven opslaande achtruits ijzeren deuren toegang tot het balkon, dat voorzien is van een gesloten balustrade, waarop een buishek. Tegen de balustrade in metalen letters de naam van de villa: 'Salve Viator'. Rechts van de geprononceerde schoorsteen zowel op de begane grond als de etage een negenruits ijzeren venster met klein klampaam.

De noordelijke gevel is grotendeels blind. Hier bevindt zich de hal van het woonhuis, met voordeur en diep portiek, met een balustrade met natuurstenen deklift. In het terugliggende gedeelte van de gevel de vensters van het trapportaal. In de achtergevel bevindt zich op de begane grond een reeks vensters met eenvoudige kruisvormige roedenverdeling. Tegen de zuidelijke gevel staat een tweede eenlaagse erker, eveneens voorzien van een balkon. Op de begane grond heeft de erker een opslaande deur naar het aansluitende terras, dat is voorzien van een vaste, uit de bouwtijd daterende bloembak op een gemetselde muur. De tuin wordt van de openbare weg gescheiden door een eenvoudig, laag ijzeren hekwerk.

Waardering

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarden: het is van belang als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de stedelijke uitbreiding met villaparken in het groen. Het object heeft architectuurhistorische waarden: het is van belang voor de geschiedenis van de architectuur als voorbeeld van Functionalistische architectuur; daarbij is wel de vormtaal van het Nieuwe Bouwen overgenomen, maar afgezien van grenen ramen en deuren geen vernieuwend materiaalgebruik toegepast. Het object heeft ensemblewaarden: het heeft bijzondere betekenis wegens de situering, verbonden met de uitbreiding van de stad in het interbellum. Gaafheid/herkenbaarheid: het object is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur; het is van belang wegens de visuele gaafheid van de stedelijke en landschappelijke omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

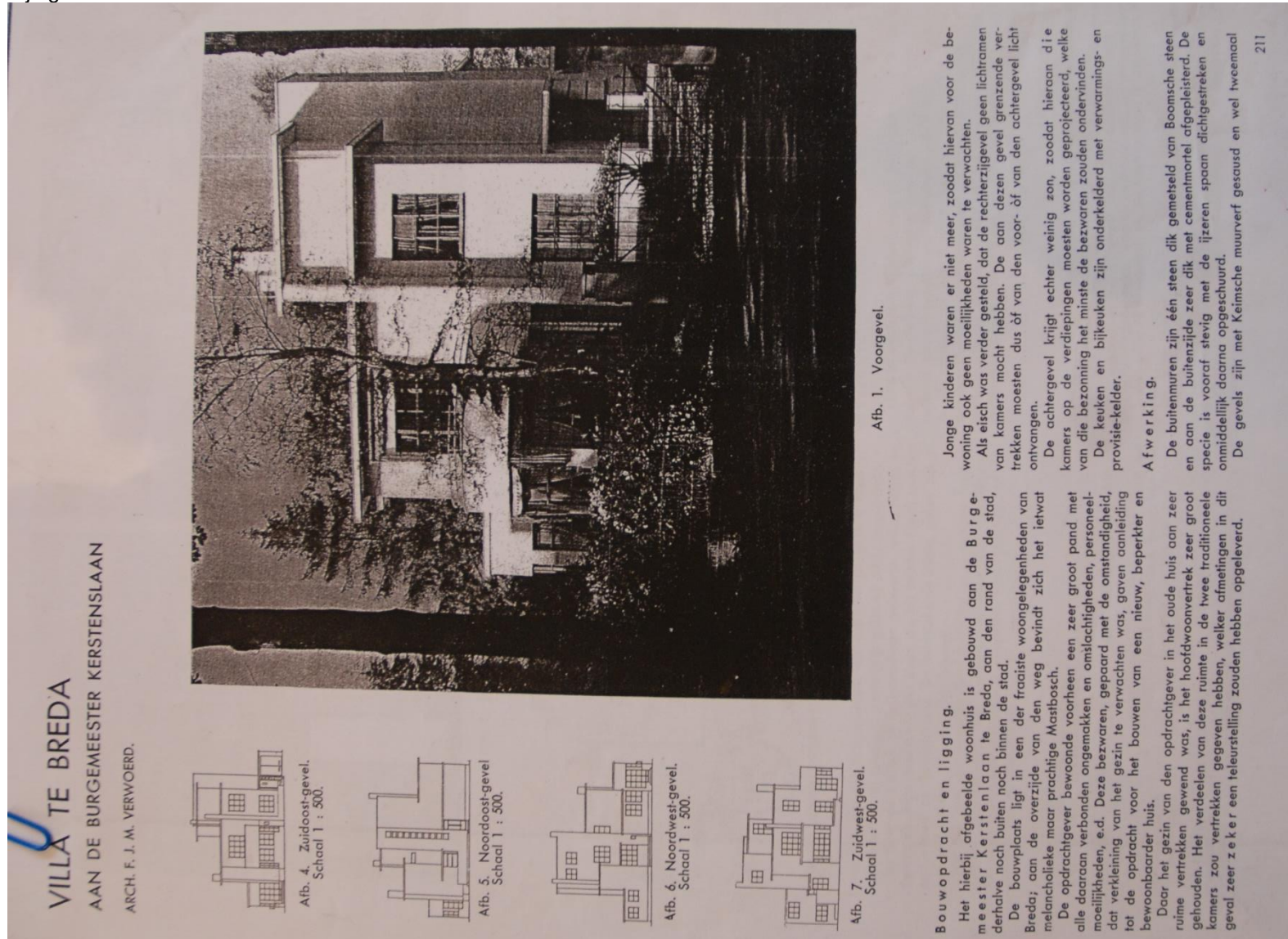
* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 18 december 2018

Pagina:

Bijlage 2

Bijlag 2

